

Załącznik
do uchwały Nr XXXII/183/09
Rady Powiatu Żyrardowskiego
z dnia 18.09.2009r.

Powiat Żyrardowski

Powiatowy Przesiewowy Program **Wczesnego Wykrywania Chorób Płuc** **„Palenie zabija Twoje Płuca”**

p.o. Pełnomocnika ds. Ochrony Zdrowia

lek. Andrzej M. Liszewski

Żyrardów wrzesień 2009

Tło problemu:

Stworzenie możliwości nieodpłatnego wykonywania zdjęć radiologicznych kł. piersiowej osobom z grupy wysokiego ryzyka wystąpienia raka płuca, ułatwi wielu mieszkańcom powiatu dostęp do niezbędnej diagnostyki.

Z założenia program ma charakter przesiewowy, dotyczy badań RTG klatki piersiowej z zapisem cyfrowym, przewidziany dla 2500 osób z grupy wysokiego ryzyka zachorowania. Program został zaprojektowany na 2 lata (09.2009-08.2010). W ciągu Pierwszego okresu prowadzony będzie nabór osób zagrożonych zachorowaniem na raka płuca na podstawie następujących kryteriów:

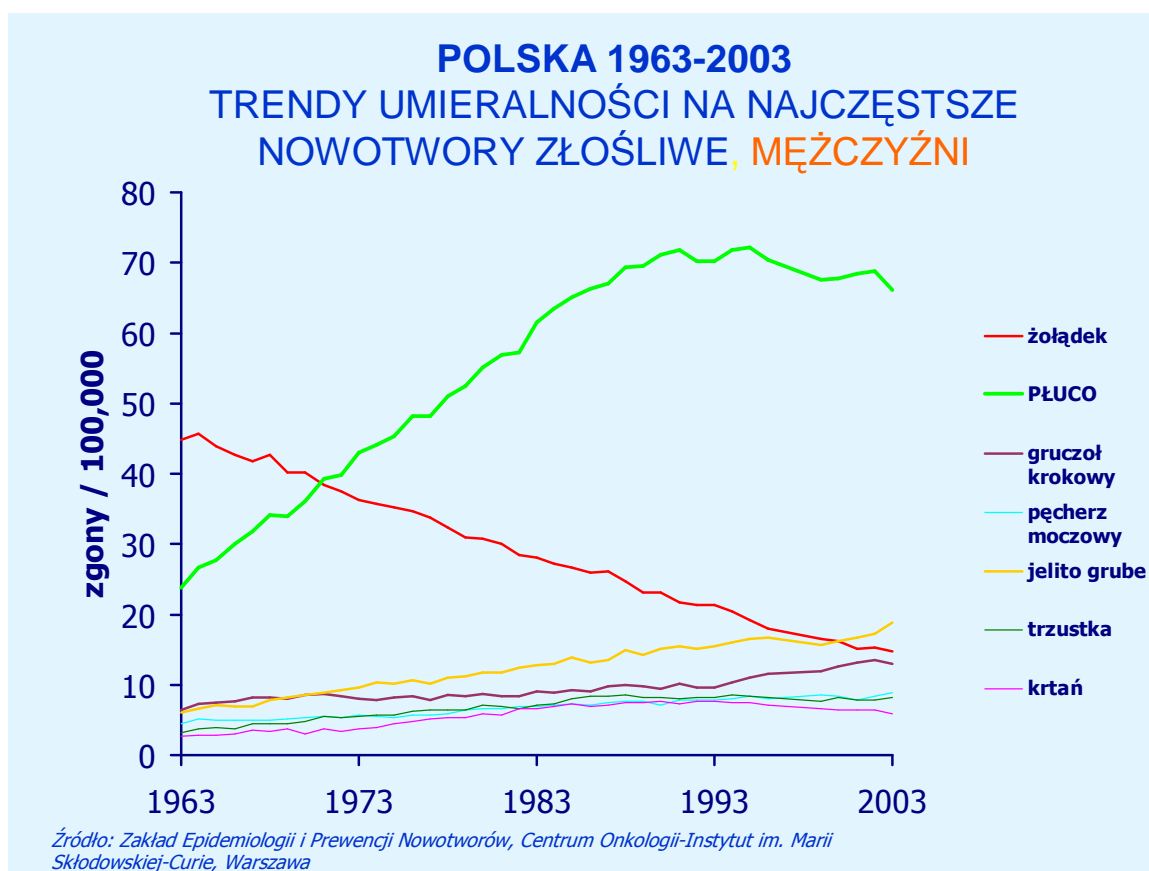
- wiek 40-75 lat,
- palenie papierosów ponad 20 paczkolet*,
- kaszel przewlekły,
- nieobecność innych wyraźnych objawów klinicznych chorób układu oddechowego (np. krwioplucie)

* Paczkoleta oblicza się poprzez pomnożenie liczby wypalanych paczek papierosów na dobę przez lata nałogu, np. 1 paczkolet oznacza wypalanie 1 paczki papierosów (20 sztuk) na dobę przez jeden rok

Wśród chorób nowotworowych rak płuca stanowi pierwszą przyczynę zgonów u mężczyzn i drugą przyczynę zgonów u kobiet. W ciągu ostatnich 25 lat umieralność na raka płuca w populacji polskich kobiet podwoiła się. W 1978 roku standaryzowane współczynniki umieralności wynosiły 6 na 100 tys., a w 2000 roku 13 na 100 tys. W 2001 roku z powodu raka płuca zmarło w Polsce 20 570 osób. Nowotwory o innych lokalizacjach są kilkakrotnie rzadsze. Umieralność na choroby nowotworowe w Polsce jest stosunkowo wysoka w porównaniu z innymi krajami Unii Europejskiej, przykładowo w Szwecji umieralność na choroby nowotworowe w wieku młodszym i średnim jest trzykrotnie niższa aniżeli w Polsce. W związku z intensywnie prowadzoną kampanią antynikotynową udało się zahamować gwałtowny wzrost umieralności na raka płuca wśród mężczyzn w wieku średnim, jednakże u osób po 65 roku życia obserwuje się dalszy wzrost umieralności. Podobnie jak u kobiet wskaźnik umieralności wzrósł ponad trzykrotnie w stosunku do lat 60 tych i wynosi obecnie 68 na 100 tys. mieszkańców (wśród mężczyzn po 65 roku życia 500 na

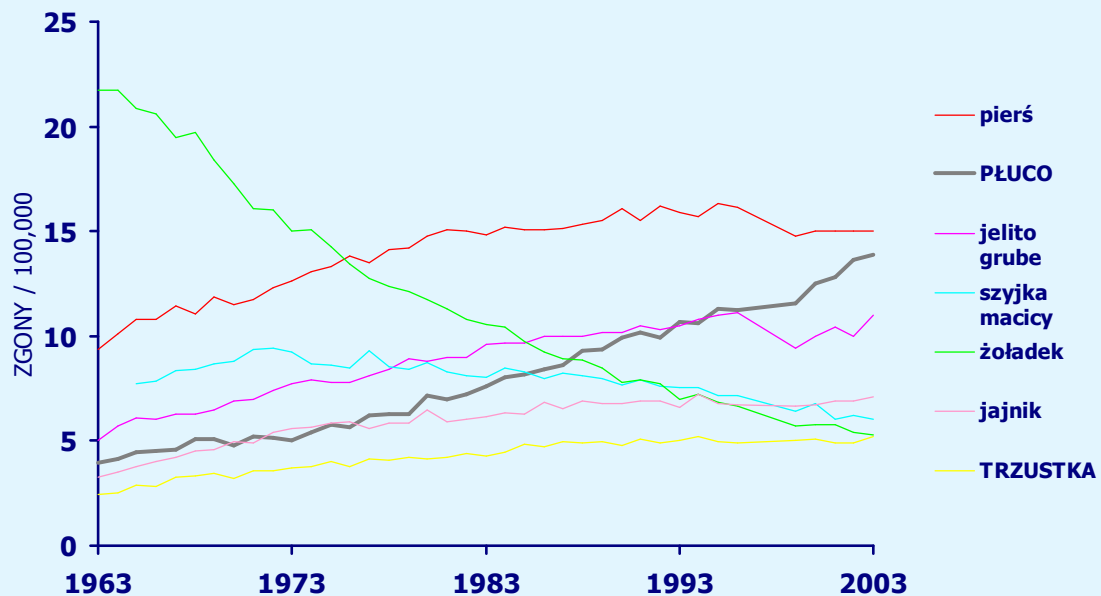
100 000 mieszkańców). Dlatego też w Narodowym Planie Zdrowotnym na lata 2004-2013 jednym z celów priorytetowych jest „zmniejszenie umieralności spowodowanej rakiem płuca zwłaszcza osób w młodym i średnim wieku w stopniu umożliwiającym zmniejszenie dystansu w stosunku do krajów członkowskich Unii Europejskiej”. Rak płuca wykrywany jest późno i tylko niewiele ponad 17% chorych, u których wykryty może być skutecznie leczony. Leczeniem najskuteczniejszym jest chirurgiczne usunięcie zmian nowotworowych.

Założenia Powiatowego Przesiewowego Programu Profilaktyki Chorób Płuc - mają w swym zakresie cele długo i średniookresowe zbieżne w zakresie z Narodowym Planem Zdrowotnym.

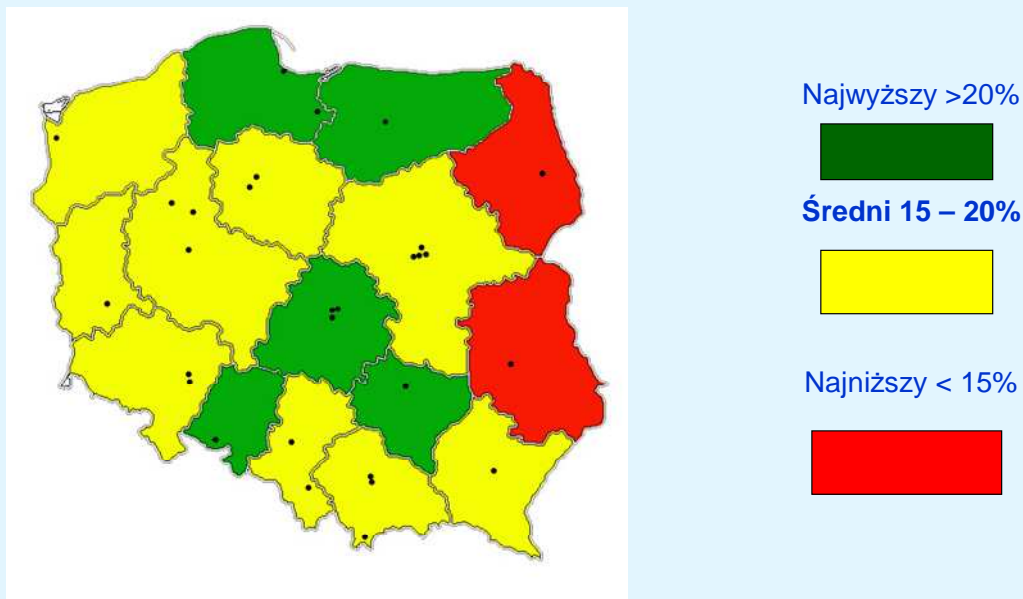
POLSKA 1963-2003

TRENDY UMIERALNOŚCI NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE, **KOBIETY**

Źródło: Zakład Epidemiologii i Prewencji Nowotworów, Centrum Onkologii-Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie, Warszawa

ODSETEK CHORYCH OPEROWANYCH W 2005 ROKU Z POWODU RAKA PŁUCA W STOSUNKU DO LICZBY NOWO ZAREJESTROWANYCH, WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA (śr. w Polsce – 17,5%)

Cele programu:

1. Podniesienie wiedzy wśród mieszkańców powiatu na temat chorób układu oddechowego (szczególnie raka płuca i gruźlicy) i ich powikłań, a także głównych czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem palenia tytoniu.
2. Podniesienie wiedzy wśród lekarzy i pielęgniarek zakresie zwalczania chorób układu oddechowego, z uwzględnieniem nowoczesnych metod profilaktyki i leczenia.
3. Poprawa dostępu do niezbędnych badań diagnostycznych, prowadzących do wczesnego wykrycia chorób układu oddechowego.
4. Zwiększenie wykrywania wczesnych postaci raka płuca oraz innych chorób układu oddechowego, szczególnie w grupach o najwyższych wskaźnikach zachorowalności i umieralności, umożliwiających wczesne rozpoczęcie leczenia.
5. Stworzenie regionalnej bazy danych programu z możliwością konsultacji specjalistycznej.
6. Opracowanie wyników programu na potrzeby statystyczne oraz dalszych działań profilaktycznych i prozdrowotnych.

Adresaci programu:

- Mieszkańcy powiatu żyrardowskiego, a szczególnie:
- Grupa wysokiego ryzyka zachorowania - palacze lub byli palacze papierosów po 40 roku życia
- Grupa wysokiego ryzyka zachorowania na raka płuca - palacze lub byli palacze papierosów po 40 roku życia, z dodatnim wywiadem rodzinnym w kierunku raka płuca i/lub narażeniem zawodowym na substancje rakotwórcze i/lub z objawami oddechowymi

Wskaźniki osiągnięcia celów:

1. Liczba (odsetek) uczestników biorących udział w Programie na terenie powiatu,
2. Liczba (odsetek) palaczy porzucających nałóg,

3. Liczba osób zgłaszających się na dalszą diagnostykę i leczenie.

Populacja objęta programem w latach 2009-2010:

- Badania diagnostyczne (cyfrowe RTG klatki piersiowej)

Populacja	Liczba
Mieszkańcy miasta Żyrardów	800
Mieszkańcy miasta i gminy Mszczonów	300
Mieszkańcy gminy Wiskitki	200
Mieszkańcy gminy Radziejowice	100
Mieszkańcy gminy Puszcza Mariańska	100
Razem	1 500

Czas realizacji programu:

Program ma charakter wieloletni, realizowany będzie w latach 2009 - 2010 z możliwością kontynuacji w latach kolejnych. Sposób realizacji programu ma charakter etapowy, wynikający ze szczegółowego harmonogramu sporządzonego dla każdego etapu.

Metodyka programu:

Program obejmuje następujące działania szczegółowe w porządku chronologicznym:

I. Rejestracja w programie:

1. Zgłoszenie telefoniczne, drogą e-mailową lub za pośrednictwem formularza on-line na stronie internetowej,
2. Wyznaczenie terminu wizyty kwalifikującej w Poradni Chorób Płuc i Gruźlicy ZOZ w Żyrardowie.

II. Wizyta kwalifikacyjna:

1. Wypełnienie ankiety kwalifikacyjnej w Poradni Chorób Płuc i Gruźlicy ZOZ w Żyrardowie,
2. Skierowanie na badanie rtg klatki piersiowej dla zakwalifikowanych do udziału w programie,

III. Badanie rtg klatki piersiowej metodą cyfrową:

1. Wykonanie badania w wyznaczonym terminie w Pracowni RTG ZOZ w Żyrardowie,
2. Archiwizowanie wyników badań w postaci cyfrowej,

IV. Interpretacja badania przez specjalistę chorób płuc,

1. Wnioski i zalecenia wynikające z wyniku badania.

V. Wynik dla uczestnika programu:

1. W formie pisemnej wraz z zaleceniami drogą korespondencyjną,

2. Realizator zapewni uczestnikowi programu możliwość otrzymania dodatkowo zapisu elektromagnetycznego wyniku badania rtg (na CD-R), za odpłatnością na rzecz realizatora, w wysokości nie przekraczającej 5,00 zł. za badanie.

Działania i harmonogram realizacji na rok 2009-2010:

Zadanie	Termin realizacji	Odpowiedzialny
Opracowanie założeń programu	wrzesień 2009 r.	Pełnomocnik ds. OZ
Zawarcie umowy z realizatorem programu	wrzesień 2009 r.	Zarząd Powiatu Żyrardowskiego
Kampania medialna, Organizacja konferencji	wrzesień - listopad 2009	Pełnomocnik ds. OZ Koordynator programu
Badania diagnostyczne i ich ocena	wrzesień 2009 – listopad 2010	Koordynator programu
Etapowa ocena realizacji programu w roku 2009	styczeń 2010 r.	Pełnomocnik ds. OZ, Komisja Zdrowia i Opieki Społecznej RPŻ,
Ustalenie harmonogramu na rok 2010	marzec 2010 r.	Zarząd Powiatu Koordynator programu
Wstępnie opracowanie wyników	grudzień 2010	Koordynator programu
Monitoring i nadzór merytoryczny	cały okres realizacji	Pełnomocnik ds. OZ

Budżet na lata 2009-2010:

A. Rok 2009:

Etap I:

1. Opracowanie, przygotowanie materiałów informacyjnych i edukacyjnych, dla pacjentów,
2. Produkcja spotów telewizyjnych i radiowych oraz informacji prasowych,
3. Organizacja Konferencji i spotkania warsztatowego - „*Rozwiązywanie Problemów dla Poprawy Zdrowia Mieszkańców Powiatu Żyrardowskiego*”

ŁĄCZNA KWOTA : 3 000,00 zł

Etap II:

1. Badania diagnostyczne rtg kl. piersiowej wraz z ich interpretacją przez specjalistę chorób płuc: 450 x 35,00 zł = 16 800,00 zł.

ŁĄCZNA KWOTA : 18 750,00 zł

B. Rok 2010:

Etap III:

1. Badania diagnostyczne rtg kl. piersiowej wraz z ich interpretacją przez specjalistę chorób płuc: 1 050 badań x 35 zł = 36 750,00 zł

ŁĄCZNA KWOTA : 52 500,00 zł

RAZEM : 55 500,00 zł

Źródła finansowania

Źródło finansowania	Rodzaj kosztów	Kwota
Samorząd Powiatu Żyrardowskiego	Opracowanie, przygotowanie materiałów informacyjnych dla pacjentów oraz dokumentacji programu.	1 500,00 zł
Samorząd Powiatu Żyrardowskiego	Opracowanie i przygotowanie anonsów prasowych, spotów telewizyjnych i radiowych,	1 000,00 zł
Samorząd Powiatu Żyrardowskiego	Organizacja konferencji „Rozwiązywanie Problemów dla Poprawy Zdrowia Mieszkańców Powiatu Żyrardowskiego”	500,00 zł
Samorząd Powiatu Żyrardowskiego		3 000,00 zł
Samorząd Powiatu Żyrardowskiego	Badania diagnostyczne - cyfrowe RTG klatki piersiowej wraz z jego interpretacją przez specjalistę chorób płuc.	52 500,00 zł

Korzyści wynikające z realizacji programu

1. Wykrycie zmian chorobowych w obrębie układu oddechowego, we wczesnym stadium rozwoju choroby, gdzie istnieje szansa na całkowite wyleczenie –
2. Poprawa jakości i przedłużenie życia chorych
3. Obniżenie kosztów społecznych, medycznych i ekonomicznych, związanych z kosztownym leczeniem i rehabilitacją osób z ciężkimi postaciami przewlekłych chorób płuc.
4. Korzyści perspektywiczne, poprawy wskaźników epidemiologicznych w zakresie chorób układu oddechowego w powiecie żyrardowskim, dorównujących do wyników osiąganych w innych regionach kraju i krajach Unii Europejskiej.
5. Skoordynowanie i monitorowanie działań w województwie mazowieckim w zakresie wczesnego wykrywania chorób układu oddechowego – gruźlicy, raka płuca, co umożliwi opracowanie planu zdrowotnego na dalsze lata.

Ocena:

Ocena realizacji i efektywności programu dokonywana będzie 1x w roku przez Pełnomocnika ds. Ochrony Zdrowia na podstawie wyznaczonych wskaźników.

Partnerstwo:

Program ma charakter wieloletni i jest programem otwartym. Koordynatorem programu będzie osoba wskazana przez realizatora programu. Dopuszcza się modyfikacje programu przez Realizatora pod warunkiem uzgodnienia i zaakceptowania zmian przez Zlecającego.

**Przewodniczący Rady
Powiatu Żyrardowskiego**

Stanisław Niewiadomski

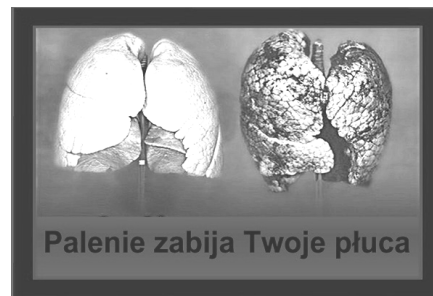
Załączniki:

1. Ankieta uczestnika programu,
2. Karta konsultacji specjalistycznej.

Ankieta uczestnika programu

„Palenie zabija Twoje płuca”

www.szpitalzyrardow.pl
www.powiat-zyrardowski.pl

Dzisiejsza data / /
 dzień miesiąc rok
 wypełniać

Numer
 nie

Płeć: ☐ K ☐ M Wiek lat, Waga kg, Wzrost cm

1. Czy palisz lub paliłeś papierosy?

- ☐ nigdy nie paliłem (przejdź do punktu 3)
- ☐ paliłem w przeszłości Ile lat już nie palisz lat
- ☐ palę aktualnie
- ☐ palę biernie (przebywam w dymie papierosowym)
 - ☐ w domu ☐ w pracy ☐ w dzieciństwie

Jeśli palisz lub paliłeś, podaj

- ile sztuk dziennie wypalałeś? szt.
- w którym roku życia zacząłeś palić? lat
- ile lat łącznie trwa lub trwało twoje palenie? lat
- ile razy w życiu rzucałeś palenie (niezależnie od skuteczności)? razy

2. Jak często się przeziębiasz (katar, ból gardła, kaszel lub jego nasilenie, odkrztuszanie płwociny, niewielka gorączka)?

- ☐ rzadziej niż raz w roku
- ☐ raz w roku
- ☐ kilka razy w roku

3. Czy masz poranny kaszel „dla oczyszczenia płuc”, przez przynajmniej 3 miesiące w roku od przynajmniej dwóch lat?

- ☐ nie ☐ tak

4. Zaznacz sytuacje, w których odczuwasz duszność

- ☐ nie mam duszności
- ☐ mam duszność podczas przeziębień
- ☐ mam duszność podczas dużego wysiłku fizycznego
- ☐ mam duszność podczas małego wysiłku fizycznego
- ☐ mam duszność napadową z „graniem w piersiach”, zwykle w nocy

Dziękujemy za wypełnienie ankiety!

Zgadzam się na wypełnienie ankiety i przetwarzanie moich danych osobowych dla celów statystycznych, epidemiologicznych i naukowych:

.....
podpis

**Ankieta dla uczestnika
Powiatowego Przesiewowego Programu
Wczesnego Wykrywania Chorób Płuc u Palaczy Tytoniu.**

Imię i nazwisko:

PESEL:

Adres zamieszkania:

Adres do korespondencji:

Telefon kontaktowy:

Instrukcja:

Niniejsza ankieta jest poufna i służy do wstępnej oceny stanu zagrożenia przewlekłą obturacyjną chorobą płuc oraz zakwalifikowania do badania spirometrycznego.

Czytając uważnie pytania, proszę udzielić pisemnej odpowiedzi na każde z nich, zakreślając znakiem “x” właściwą odpowiedź lub wpisując dane odpowiadające objawom i problemom zdrowotnym.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie danych z wyników badań wyłącznie do celów statystycznych, epidemiologicznych i naukowych.

Data

.....

podpis wypełniającego ankietę

Karta konsultacji specjalistycznej
w Powiatowym Przesiewowym Programie
Wczesnego Wykrywania Chorób Płuc u Palaczy Tytoniu.

Konsultacja pulmonologiczna

Imię i nazwisko: PESEL:

Interpretacja wyniku badania rtg klatki piersiowej:

.....
.....

Zalecane postępowanie:

.....
.....

.....
pieczęć zakładu

.....
podpis specjalisty

Karta konsultacji specjalistycznej
w Powiatowym Przesiewowym Programie
Wczesnego Wykrywania Chorób Płuc u Palaczy Tytoniu.

Konsultacja pulmonologiczna

Imię i nazwisko: PESEL:

Interpretacja wyniku badania rtg klatki piersiowej:

.....
.....

Zalecane postępowanie:

.....
.....

.....
pieczęć zakładu

.....
podpis specjalisty

